

Izjava vank dan
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkah ob 9. uri zjutraj.
Vse številke se prodajajo po 3 novč. (5 stotink) a na ogib tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Gali, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Glasilo in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, s. Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Javne oglase 16 stotink na vrsto petit; poslanice, oamrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON str. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez dopolnane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilne pisma se ne sprejemajo in rokopolni se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: Giorgio Galatti 18. (Narodni dom).
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lanih konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu.

VABILO

na

občni zbor in javni shod

ki ga priredi

politično društvo „Edinost“

v Trstu

dne 6. novembra t. l.

v Sokolovi dvorani v „Narodnem Domu“.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo blagajnika.
4. Eventualija.
5. Volitev novega odbora.
6. Pogovor o položaju in o prihodnjih volitvah za mestni zastop in deželni zbor.

ODBOR.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Japonci se umikajo.

PETROGRAD 24. Specialni dopisnik ruske brzjavne agenture poroča iz Mukdena od včeraj: Zdi se, da se hočejo Japonci umakniti preko reke Šaho. Ostavili so že kolodvor v Šaho in le slabo odgovarjajo na naše streljanje. Naši oblegovalni topovi so že na delu.

Ruski ranjenci.

PETROGRAD 24. Kakor javlja ruska brzjavna agentura iz Harbina, se je od 6. t. m. naprej odpravilo 26.000 ranjenih Rusov proti severu.

General Rjesvi.

PETROGRAD 24. Poveljnik 21. pehotne divizije generallejtenant Rjesvi je bil imenovan poveljnikom devetnajstega armadnega zbora.

Granate.

PETROGRAD 24. V zadnji bitki je bilo baje izstreljenih 200.000 granat.

O bitki ob reki Šaho.

BEROLIN 24. »Lokal-Anzeiger« poroča iz Mukdena: Velikanska bitka ob reki Šaho se je morala prekiniti, ker sta obe armadi opešale. Glavna bitka se še le pričakuje. Na obeh straneh je padlo baje po 40.000 mož. Ruski vzhodni armadi se je posrečilo rešiti se iz nevarnega položaja. Rane vojakov so večinoma težke. Tovorni vlaki vozijo neprestano ranjenec proti severu. — Mnogo vojakov je tudi duševno obolelo menda radi prevelikega napenjanja živcev.

PODLISTEK.

29

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. C. — č.

III.

— V Palestino nameruješ? je vprašal Sudar začuden.

— Da.

— In v najhujšem času odtež.š državi svojo moč? je dodel Detrik.

— Moč? je odvrnil škof mirno. Saj vas je dosti, dovolj je moči v vas, jaz sem posamičnik.

— Ali tvoj duh velja za deseterico, je prigovarjal Bublik.

— Za dobro delo ne treba veliko duha, ampak polno srca. Samo, ako je vaša volja dobra, bo narod skoro srečen. Za slo delo se hoče več bistrosti, hinavstva. Bodite samo dobrega srca.

Obča je želja po miru. Pokazala se je potreba, da se stori shodne korake prot plenjenju mrtvih in ranjenih.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 24. General Saharov je sporečil o boju, ki se je vršil v noči na 23. t. m. Japonsko topništvo je dne 23. t. m. obstreljavalo ruski centum. Dne 24. t. m. se ni dogodilo nič novega.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 24. General Kuropatkin je brzojavil včeraj, da je noč od 23. na 24. t. m. pršla v obče mirno. Ruski dobrovolni lovci so vznemirjali sovražnike. Isti je od svoje strani skušal večkrat napasti rusko prednjo stražo, toda bili so povsod odbiti.

Poročilo maršala Ojame o ruskih zgubah.

TOKIO 24. (Uradno.) Maršal Ojama poroča o vseh, ki so jih imela poizvedo vanja o ruskih zgubah v bitki ob reki Šaho: Vjetih je bilo približno 500 mož, ubitih Rusov je bilo najdenih 10.550. Japonci so zaplenili 45 topov, 6920 granat, 5474 pušk in veliko množico smodnika. Ruski mrtlici so bili pokopani z vojaškimi častmi. Čeni se, da so zgubili Rusi skupno 60.000 mož. Poizvedovanja se nadaljujejo.

(Maršal Ojama ni še do danes priobčil poročila o zgubah, ki so jih imeli pa Japonci v zadnji bitki, pač pa je priobčil točno (?) poročilo o ruskih zgubah. Op. ured.)

Baltiška eskadra streljala na angleške ribiške ladje.

LONDON 24. V soboto zvečer je priplo v Hull mnogo ribiških ladij. Ribiči so pripovedovali, da je v noči od petka na soboto streljala nanje baltiška eskadra, vsled česar sta se pogreznila dve ladiji, bile ubite dve osebi, več pa je bilo ranjenih.

LONDON 24. Pravni pooblaščenec lastnikov 50 ribiških ladij iz Hulla so obvestili zunanji urad in admiraliteto o napadu baltiške eskadre. Prvi oddelek baltiške eskadre je plul mimo ribiških ladij o polnoči med 21. in 22. t. m. Ostali del eskadre, ki je sledil pozneje, je obrnil svoje reflektorje na angleške ribiške ladje ter pričel nanje streljati. Ladija »Croc« se je pogreznila. Trupla kapitana in prvega častnika, katerima je bila odtrgana glava, sta bila prepeljana v Hull. Na angleških ladjah je še več ranjenecv. Dve ladiji sta prišle od strelav težko poškodovane v Hull. Bati se je, da se je pogreznila še neka druga ladija z možnostjo vred.

LONDON 24. »Associated Press« poroča od dne 23. t. m. o napadu baltiške eskadre na angleške ribiške ladje iz Hulla sledeče: Ribiški parniki, ki so dospeli v Hull, so bili popolnoma razstreljeni. Močno poškodovani parnik »Moulmein« je razvil zastavo na pol droga. Vest o napadu Rusov

— Za vedno da se hočeš obrniti od stvari kraljevine, zakoplješ da se v ta sveti grob za vedno? ga je vprašal ban.

— Tega nisem rekel, je zanikal škof z glavo. Za sedaj sem sit sveta, preveč sem se bil motal med njim. Prosim vas, pustite me na miru. Jaz sem zvest pastir svoji čredi. Skrbeti za nje duše, skrbim tudi za nje telesa. Ali verujte, da poskočim, čim bi opazil, da volk sili v mojo čredo. Ali sedaj... sedaj nočem nikakor.

— Ali te je nevolja obrnila od sveta? ga je vprašal ban.

— Bog ve, kaj je, in odgovarja se samo Bogu. Nu, veruj mi, ban, da sta mi roki dovolj močni, da pograbit veso, ako bi videl, da ladija drževo ide na grebene.

— Morda tudi krmilo? ga je izkušal Sudar.

— O tem nisem razmišljal, ban, to ni moj poklic. Bo že sto boljih, nego sem jaz. Jaz sem le škof, ki se mora boriti za pravo cerkve na teh malo brazdah, a kolik je še svet!

se je naglo razširila po mestu. Kapitan poroča, da je angleško ribiško brodovje v soboto lovilo ribe med viharjem 220 milj severovzhodno od Gancocoka in Great Norbana. Ob 1. uri popolnoči so se ob oblačnem vremenu pojavili obrisi velikih ladij. Došli so ribiči oprezovali ladje, ki so bile očitno vojne ladje, so iste vrgle svetlobo svojih reflektorjev nanje. Potem so se približale male ladje, navidežno torpedovke, kakor da bi nameravale odposlati na ribiške ladje svoje možovo, toda vrnile so se nazaj. Na to je pričelo streljanje. Zadržati so bila nekatere ladje. Ribiški parnik »Mino«, je od sprednje do zadnje strani popolnoma preluknjan, k reči pa na pod vodno črto. Streljanje je trajalo 20 minut. Nato so se ruske ladje naglo umaknile.

Neki ribiški parnik je dal znamenje z raketami, da je v nevarnosti. To je bil parnik »Wren«, ki se je pričel potapljati. Strojvodja je bil na prsih težko ranjen in nekemu mornarju je bila odtrgana roka. Na krovu sta ležali trupli kapitana in enega mornarja. Obama je bila odtrgana glava. Trupli sta bili prenešeni na ladijo »Maulmein«, ranjenec pa na druge ladje. Težko ranjeni so bili sprejeti v lazaretu ribiške flotile. Duke v Hullu so morali zapreti, ker so hoteli množice ljudstva vanje udreti. Ime ruskih ladij se ni moglo še doznati. V Hullu vlada radi tega dogodka veliko razburjenje. Prebivalstvo se nada, da se bo zadržalo rusko eskadro, v svrhu, da stvar pojasni.

LONDON 24. Glasom poročil listov se je parnik »Wren« z vsem močtvom vred pogreznil vsled ruskih strelav.

Večina tukajšnjih listov se trudi, da o dogodku trezno poroča. Listi izjavljajo, da ne more pač biti ruska vlada odgovorna za blazno delo in s tem provzročeno paniko; zahtevajo pa energično postopanje vlade, takojšnje zadostenje, plačanje odškodnin ter kaznovanje krivcev ter obljubo, da se kaj takega več ne ponovi. Kakor za posebno resno se smatra, da so ruske ladje po tem naglo odplule. Ribiči so izjavili, da so bili prav blizu ladij, da bi zamogli spoznati obseze močstva. Rusi bi bili lahko videli, da so se nshajali na ladjah ribiči. Razun tega je imel »Wren« tudi svetilke, kakor jih predpisujejo mednarodni zakoni. Nekoliko ladij še manjka. V lazaretu se nahaja 29 ranjencev.

WASHINGTON 24. (Reuterjev biro.) Ruski poslanik Cassini je izrazil svoje obžalovanje radi nesrečnih dogodkov v Severnem morju, kar pripisuje pomoti. Rusija je obveščena, da skušajo Japonci poškodovati rusko eskadro preden bi prišla daleč na svojem potu, in zato je dala poveljniku Roždestvenskemu navodila, naj nobeni ladiji ne dovoli, da se v toliko približa eskadri, da zamore odstreliti torpeda, naj pazi izlasti v nočnem času in se čuva pred torpedovkami, ki so opremljene kakor trgovske ladje.

— A kaj naj storimo, je vprašal ban.

— Saj to moraš vedeti! Ban si, je odvrnil Pavel hladno.

— A kaj naj rečem Gorjanskemu? je pripomnil Bublik slevoljno.

— Pozdravi ga, gospod Detrik, od moje strani. Reci mu, da nimam časa, da bi se brigal za take posvetne malenkosti in da jih prepuščam njemu. Tako mi sporoča Pavel Horvat, škof zagrebški.

— In nič več? je vprašal Bublik.

— Nič več.

— Torej tu je naše opravilo izvršeno. Lahko noč! je rekel Sudar zadovoljno, postavil se na noge, in njegovemu izgledu je sledil tudi Bublik ter je iztisnil potrto:

— Obžalujem, gospod škof, da nisem imel več sreče, da ne morem višemu dvorniku nositi boljih glasov. Lahko noč!

— Lahko noč in mir z vama! se je poklonil Pavel in došleca sta odšla. Pavel se ni podal k počitku. Dolgo je stal še pri oknu, upiraje oči v grdo črno maso, iz katere sta se izticala dva siljasta stolpa proti

LONDON 24. Tajnik ruskega poslanstva je izjavil zastopniku »Daily News«, da so bili Rusi svarjeni pred japonskimi naklepi v Severnem morju. Ruski častniki so radi tega nebrž mislili, da so imeli parniki torpedovske cevi.

»Associated Press« poroča z otoka Wight, da je bilo včeraj popoldne videti tam rusko eskadro, ki da je ustavila angleške parnike.

LONDON 24. Zunanji urad in admiraliteta sta ukazala, da pridejo glavne priče, ki so bile navzoče pri streljanju ruske eskadre na ribiške ladje, v London, da bodo tam zaslišane.

LONDON 24. Angleška vlada je ukazala, da se zelo strogo zasliši vse došle priče, da se zamore točno seznaniti o dogodku v Severnem morju.

DOVER 24. Baltiška eskadra je šla ob 1. uri popoldne mimo Doversa.

CHERBOURG 24. Štiri ruske topničarke so prispele včeraj samkaj z nekim parnikom, da vkreajo premog.

LONDON 24. Glasom poročil, ki jih je prejel »Lloyds«, so šle štiri ruske topničarke ob pol eni popoldne mimo St. Catherine-Pointa v smeri proti zapadu. Ob 5. uri 40 min. je plulo mimo Dingenessa enajst ruskih ladij proti zapadu. Kakor poroča nadalje »Lloyds« iz St. Catherine-Pointa, je ruska flotila ob 5. uri 47 minut popoldne šla tam mimo.

VIGO 24. V tukajšnje pristanišče so dospeli štirje nemški parniki s premogom. Tukaj se pričakuje baltiško eskadro tekom bodočega tedna.

Port Artur.

LONDON 24. »Reuterjev biro« je prejel včeraj iz Čfu poročilo: Japonci so napadli zunanje utrdbe pri Erlugšanu ter po 4urnem boju zavzeli nekatere ruske nasipe in manjše griče. Sodi se, da se bliža obči napad na trdnjavo.

Brzjavne vesti.

† Vitez Jaworski.

LVOV 24. Načelnik poljskega kluba, vit. Jaworski, je danes jutraj nensdoma umrl.

Prtožba Čehov odbita.

DUNAJ 24. Državno sodišče je danes odbilo pritožbo Čehov zastran čeških šol na Dunaju z motivacijo, da Čehi na Niže Avstrijskem ne žive kakor narod.

Ogrska zbornica.

BUDIMPEŠTA 24. Zbornica je nadaljevala debato o italijanskem trgovinskem provizoriju.

Dajte nam slovenskih meščanskih šol.

(Dopis.)

Pod tem nas ovom piše »Domovina«:

»V deželnem zboru štajarskem so naši poslanci že v tekočem zasedanju zahtevali, naj ustanovi dežela Slovincem tri meščanske šole:

jasnemu nebu — v stolcu cerkev zagrebško, v čije oknih se je lesketala bajna nočna luč. Bilo je Pavlu, kakor da vidi pred sabo orjaško glavo, ki se je pred tremi stoletji dvignila iz hrvatske zemlje, katere kameneno čelo je kljubovalo viharjem sveta, nad katero minejo dolga in mnoga stoletja, bodo vibrirale burje, a vendar ne povesi glave; bilo mu je, kakor da ga gleda orjaška glava z blestečimi očmi kakor nerazrešljiva unganjka. Nekaj ga je zabeležilo. Pavlova duša je bila od jekla, ali vroča, njegov duh je bil ponosen, bister, toda silna mu fantazija segala mu je daleč, široko v minole in bodoče dni. Živa fantazija je ustvarjala pred njegovim očesom tajinstvene, nejasne slike, ki so rastle bolj in bolj k nebu pod oblake — ta fantazija je ustvarila od ogromnega hrama božjega pred njim orjaško glavo usode, ki je nepremično zrla v škofa zagrebškega. Tudi Pavlova glava je klonila, ponosno mu čelo se je potisnilo na steklene plošče okna, in tiho je šepetal kakor skozi sanje. (Pride še.)

v Žaleu, v Sevnici in v Trbovljah. Zahtevali so nekaj, kar je za nas od življenske potrebe, in kar bi bili že zdavnaj dobili brez prošnje in zahtev, da ne vladajo v Gradu močje, ki kažejo vsak hip svojo nekulturo, svoj barbarizem nasproti Slovincem. Saj to dejstvo, da nam nočejo dati šol, da dežela ne skrbi za izobrazbo svojih davkoplačevalcev, je najvišja brezobraznost. Vedeli so, da morajo imeti vražje drzno čelo, ko stopijo pred slovenske poslane in zamečejo to preopravičeno zahtevo. Zato so si izmislili celo kopico praznih izgovorov in zavijanj, da preslepe javnost, da jim ne zalutča v obraz očitanja, da so krivični napram sinom lastne dežele.

Na Štajerskem obstoji v dvanajstih mestih 25 meščanskih šol: 12 za dečke in 13 za deklice. Povprečno prihaja na vsakih 54.000 prebivalcev po ena meščanska šola, a Slovinci, katerih je v deželi nad 400.000, nimajo nobene! Te številke kriče dovolj glasno o krivici, ki jo trpimo. Ineti bi morali vsaj 8 meščanskih šol, a nočejo nam dati niti ene; dobri smo jim le tedaj, kadar je treba plačevati, a za naš denar ustanovljajo šole Nemcem. Da bi bili oni res kulturni narod, da bi poznali pojem časti, ne bi trpeli, da jim slovenski žulji vzdržavajo šole. Mi, ki smo »minde wert«, moramo ubogim param, nemških trotnom plačevati, da so v stanu česa se naučiti! Fej, takšna kultura!

V svojem izgovoru so zavijali deželni gospodarji, da se ustanovljajo meščanske šole le po večjih mestih ali večjih industrijskih krajih. Dobro! Ustanovite nam torej slovensko meščansko šolo v Celju, ako vam je Žalec premajhen! Ustanovite nam jo v Trbovljah, ki je po številu četrta največja občina na Štajerskem; tu se dobi gotovo zadostno število učencev, katerih niste hoteli najti dovolj po vsej Savinski dolini za šolo v Žaleu.

Nadalje so navajali gospodje, da smo spodnještajerski Slovinci večidel poljedelci, da naš kmet ne ljubi meščanskih šol itd. Ali ne spoznate, da je to že višek budalosti, ki jo morejo roditi človeški možgani? Kako naj naš kmet ljubi meščanske šole, ako pa nobene nima! Naši poljedelci sinovi, dovršivši meščansko šolo, ne pojdejo v kmete, temveč med uradnike, ali bodo nadaljevali svoje študije na kaki višji šoli in bodo meščani! Ali ima meščanska šola svoje ime kakor lucus a non lucendo?

Kakor nadaljni vzrok, zakaj nam ne ustanovljajo meščanskih šol, so navedli to, češ, da današnja meščanska šola tako več ne dosega svojega namena, da ni niti »ptič« niti »miš«, da potrebuje temeljite preosnove, da jo preuredi, kakor zahteva duh časa. Res, ta izgovor bi utegnil budali zapreti sapo! Ali čujte! Predao se izvrše te reforme, minejo najbrže leta in leta, desetletja in desetletja. Nas Slovence bodo pa pitali s tem izgovorom.

Dajte nam meščanskih šol, in mi bomo čakali lahko reform, potem boste lahko praovali naše šole, a če jih nimamo, jih tudi preosnovati ni moči.

Ali zdej pride glavna točka, zakaj Slovinci ne dobe svojih šol. V njih se ne bi pomenjevalo! To je tisto nesrečno jedro, okoli katerega plešejo vsa zavijanja graških gospodov. Slovenski učenci bi se učili v svojem materinem jeziku. To pa je greh, to je zločin, in tega nočejo imeti na vesti naši politični angeli! Niti to jim ni dovolj, da se v slovenskih meščanskih šolah poučuje nemščina kakor ob gaten predmet po pet ur na teden. Kaj menite, da so slovenski dečki kakšni gorjestažerski trotni?

In še nekaj so si izmislili graški vladarji: Nimajte potrebnih knjig! — Ako jih nimamo, dobimo jih v enem letu, in še prej, ako obljubite, da nam ustanovite šolo. Poskusite naše moči, dajte nam prilike, da pokažemo, kaj znamemo.

Kolo časa se vrti neprestano, boj za obstanek postaja vedno divjejši in brezobzirnejši in zahteva od človeka vedno več moči. Mi potrebujemo novih šol, mi pojdemo po poti razvoja zmeraj višje in nikdar ne utihnemo naša zahteva.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 24. oktobra 1904.

Z bojščica v Mandžuriji ni še tudi danes vesti o kakem važnem dogodku, pač pa za-trajajo razna poročila, da se obe stranki v najrazsežnejši meri pripravljata za bodoči veliki spopad, do katerega da mora priti vsakako že v par dneh. Za dosedanje razmerno

do go pavzo v operacijah se navaja poleg velike utrujenosti na obeh straneh tudi zelo slabo vreme. Ali, čeprav so tudi na ruski strani mirovale večje operacije, vendar je po-seeti tudi iz japonskih poročil, da mej tem niso popolnoma mirovali, marveč da so raz-vijali agilnost, o čemer pričajo razni manji vapehi. Tako so n. pr. tu in tam prepodili Japonce in jim vzeli topove. Iz kratka: tudi dogodki v tej daljši pavzi pričajo, da je ob reki Šaho prišlo za obrata Rusom v prilogo. Mi smo že povdarjali na tem mestu svoje mnenje, da je Kuropatkin boje v centru-mu provokiral le v ta namen, da maskira jačjenje svojega levega krila, kateremu pripade vse-kako naloga glavne ofenzive. Poleg osmega kora, ki je že dospel v Mukden, je dospela tudi brigada donskih kozakov, ki imajo to posebnost, da vodijo seboj na konjih tudi brzostrelne topove. Te čete, katere Kuropat-kin najbrž pošlje na fronto levega krila, šte-jejo po priliki 48 batalijonov pehote, 30 eskadronov konjeničstva in 62 baterij, skupno okolo 50 do 60.000 mož. Ta masa se je začela pomikati dne 7. t. m. in se je mogla začeti razvijati iz kolen v fronto morda okolo 16. t. m., bi mogla torej še priti v akcijo. Ta okolnost nam pojasnjuje tudi, kako je hotel Kuropatkin se svojimi boji v centru-mu pod Mukdenom preskrbeti časa levemu krilu, da se pripravi za svojo prevažno in brzkone odločilno nalogo; to je, za obkoljenje armade Kurokijeva. In res poročajo tudi najnovejša poročila, da se vsa ruska akcija koncentrirala proti desnemu japonskemu krilu, katero se-stavlja ravno armada Kurokijeva. Ako se ta akcija proti Kurokiju posreči, mogel bi priti, kakor smo že povdarjali te dni, najprej v kritičen položaj japonski centrum pod po-veljstvom Ojame in dosledno potem tudi levo japonsko krilo pod poveljstvom generala Oku. Tej nevarnosti bi se mogli Japonci iz-ogniti s pravočasnim umakanjem proti jugu in današnja poročila že nekaj govore o umika-nju japonskega centra južno od reke Šaho. In povdarjati moramo zopet danes, da ugod-nost položaja za Ruse je v tem, da so eni prevzeli inicijativo. Nikakor pa nam ne bo več dolgo čakati na velike odločilne dogodke, ki se bodo brzkone vršili severno od Lia-janga okolo Jantaja.

Japonska agitacija proti Nemčiji.

Iz Tokija so sporočili v London, da vlada po vsem Japonskem velika nevolja proti Nemčiji radi tega, ker nemški podaniki prodajajo Rusom orožje, strelivo in drugo vojno kontrebande.

Mraz v Sibiriji.

V Sibiriji je že nastopila ostra zima. To posnemamo iz sledečih vremenskih poročil: Dae 19. t. m. je kazal toplomer ob 7. uri zjutraj v Omsku — 7-2, v Tomsku — 10-9, v Irkutsku — 7-2, v Cti — 5-2, v Nerčinsku — 6-3 in v Vlad. vostoku — 7-2 stopinj mraza po Celziju.

† Jaworski.

Načelnik poljskega »kola« v državnem zboru in voditelj vse oficijelne poljske poli-tike, znani vitez J. w o r s k i, je umrl včeraj zjutraj nagle smrti. Umrl je v Lvovu, kjer se je mudil radi zasedanja gališkega dežel-nega zbora. Smrtjo Jaworskega je izginila iz politične javnosti Avstrije in leže sedaj v grob znamenita ličnost, ki je ponovno odločilno posegala v dogodke. Odločilno in — usodno. Odločilno je J. w o r s k i pač posegal v dogodke, ali njegovi koraki navadno niso izhajali iz njegove lastne duševne inicijative, ker mož je vedno sužil drugim. Sveda vsikdar le močnim in mogočnim. Objektivno treba pri-poznati, da je pak J. w o r s k i se svojo politiko poslušnosti nazvgori pridobil se deželo ge-biško marsikako gospodarsko koncesijo in nesrečni poljski žlahti neizmerno oblast. Toda ta zadnji moment paralizuje tisočkrat vse, kar je Jaworski dobrega storil. Njegovi moči in njegovemu uplivu je pripisovati vsi tsto politiko Poljakov, ki je donesla toliko zla avstrijskemu Slovanstvu in tudi državi. Ka-darkoli so odločilni krogi hoteli preprečiti kako koristno akcijo vžrne parlamenta, bil je že tu vitez Jaworski s svojim spletkare-njem. On je bil, ki je na željo vlade samo oblastno in zavratno različi prejšnjo desno parlamenta. Smrt Jaworskega prahja gotovo jako navskriž gospodu Körberju. Razleg temu je razviden iz gori rečenega. On bi bil gotovo posredoval in meštaril za takozvano sporazumljenje med Čehi in Nemci za tako saniranje parlamenta, ki bi pomenjalo kapi-tulacijo Čehov in zmago dra Körberja. Tako

smemo soditi po vseh dosedanjih poskusih Poljakov za pomirjenje. Vsikdar je bilo sicer res polno komplimentov na adresu Čehov, ali iz ust viteza Jaworskega ni nikdar prišla beseda, ki bi omogočila Čehom častno odne-hanje, beseda: Českemu narodu se godi vnebovpijoča krivica, ta krivica se mora po-praviti! On je tolažil na vse strani, služil je pa vsikdar onim, ki imajo moč v rokah.

Kar smo napisali tu, naj se ne umeje kakor osebni napad, ampak le kakor beleže-nje zgodovine in konstatiranje dejstev. Kar je storil dobrega svoji deželi in svojemu na-rodu, naj ostane v blagoslovljenem spominu, drugo pa bodi — odpuščeno!

Šestdesetletnica dra. Luegerja.

Včeraj je slavil dr. Lueger, župan stol-nega mesta Dunaja, šestdesetletnico svojega rojstva. Dr. Lueger je jedna najmarkantnejših prikazni v političnem življenju Avstrije. A te markantnosti pa nima zahvaliti toliko svojemu županskemu dostojanstvu, marveč dejstvu, da je on ustvaritelj, voditelj in duša krščansko socialne stranke na Dunaju. Dr. Lueger je — to mu morajo pripoznati tudi neprijatelji, katerih ima mnogo — človek bistrega uma, nenavadne energije, in je v njem velik agitatoričen in organizatoričen talent. Izkratka: dr. Lueger poseduje vsa opa svojstva, ki so potrebna za pridobivanje in izrabljanje velikih mas za gotove cilje. Ko se je on tako rekoč s prazno roko lotil agitacije proti do tedaj vsemožni nemško-libe-ralni stranki in proti židovski plutokraciji, proti moči borzi, imel je pred seboj toli silno nalogo, da ni nikdo verjel, da srečno reši to nalogo. Ali — rešil jo je in tedaj je kakor dih olajšanja prevejal vse naše poli-tično življenje. Izlasti pa to tudi med slo-vanskimi narodi, ki so se nadejali, da bo Lueger konsekvntno nadaljeval borbo proti krivičnemu in nasilnemu lažiliberalizmu in da Luegerjeva stranka postane kristalizacijska točka za struje med Nemci s programom pravičnosti in svobode za vse narode v Av-striji. V tej nadi smo tudi mi radostjo po-zdravljali prve zmage Luegerjeve na Dunaju. Ali kmalu smo začeli dvomiti na iskrenosti besed dra. Luegerja, s katerimi je vabil v svoj tabor vse dunajske Slovence, osobito pa Čeha. In ni trajalo dolgo ko smo dobili go-tovost, da je bil naš dvom povsem opravičen, ker smo videli, da je bil dr. Lueger na-sproti Slovanom velik v obljubah, a ne le da ni nikdar izvrševal teh obljub, ampak je šla njegova stranka v vseh nacijskih vpraša-njih rama ob rami z najhujimi nemškimi nacijskinci in je njegova stranka še danes zastopana v tisti glasoviti nemški gemein-bürgschaft, ki je bila ustanovljena jedino v ta namen, da bi preprečala vsako mrvo prava za nenemške narode. Kakor smo bili topli ob prvih nastopih dra. Luegerja, tako smo danes, ob njegovem jubileju hladni do dna duše, in stojimo na strani k večjemu le z obžalovanjem, da človek, ki bi bil ob svojih res odličnih sposobnostih mogel storiti mnogo za ozdravljenje bolnega političnega življenja v Avstriji, v resnici le pomega vzdrževati zlo, da-si so tudi njemu srčiti sovražniki oni katerih nacijskinci prepotenci sledi v praksi tudi dr. Lueger! In v tem pogledu se nam vidi mož danes, ob njegovem jubileju, psi-hološki uganjka!

O položaju in mišljenju v Rusiji

Je imel ameriški odposlanec v Petrogradu, Mr. Mac Cormick razgovor z zastopnikom »novinarske zveze« v Parizu. Iz izvaianj te gotovo klasične priče posnemljemo: Za vsa-kogar, ki ne živi v Rusiji, je težavno prav predočevati si popolnega mira, ki vlada v Rusiji. Vžleje groznemu boju, v kateri je za-pletena Rusija, ni Petrograd nimalo spreme-nil svoje vnvanje fiziognomije. V družbi vlada ista veselost kakor pred vojno. Gledališča, kavarne in javna zabavšča flirajo, kupčije se razvijajo dalje kakor navadno in ne kaže se nikaka globlja skrb radi napredovanja in izida vojne. Mac Cormick je prehodil tudi notranjost dežele, a tudi tam ni nikjer opazil kakkega razburjenja. Tu in tam je pač videl tragičnih prizorov, kakor jih dozaša rebrj vsaka vojna — al. vo jokajočih mater in žen od sinov in soprogov, odhajajočih na fronto — ali v obče ni čul nikakih tožeb. Narod goji popolno zaupanje do vlade. Je pač tudi v Rusiji agitatoričnih in opozicijskih ele-mentov, kakor povsod drugod, ali velika masa naroda je popolnoma lojalna in zaupa-ti vladi, da dovede vojno do d-brega za-ključka. Mac Cormick ni opazil, da bi vojna

resno škodovala trgovini in financam. Vojra sveda tlači nekoliko nekatere vrsti kupčije, ali to se ne godi sedaj v Rusiji nič huje, nego se je godilo v Angliji za časa južno-afriške vojne. O kaki splošni depresiji ali paniki ni niti govora. Zdi se, da so ruske finance dorastle vsem dosedanjim in bodočim potrebam za vojno. Imenovanje kneza Svjato-polk-Mirskega naslednikom Plevaju bo izredno vplivalo in bo biazilo ostrom starih ruskih tradicij. Amerikanski odposlanec je imel raz-govor z novim ministrom in je zabil o njem globok utis značajnosti in liberalnosti v naziranju. Izvolitev moža takega liberalnega mišljenja priča o carjevi želji, da bi zmogel zastarele tradicije in se obrnil do moderne, prosvetljene politike.

Evo vam, kakov kontrast mej izpoved-bami osebe, ki pripada eminentno rusof-b-skemu plemenu, in med črnim opisovanjem razmer v Rusiji od ljudi, ki poznajo to državo le iz železniškega vagona, ali iz kakih prečitenh tendencijsnih potopisov, ali morda le iz kakega leksikona, ki torej Rusije nik-dar niso gledali s svojimi lastnimi očmi!! Altro che: spl šaa revolucija, o kateri ble-bečejo razni zlobneži in ob enem totalni ne-ve lneži!

Obisk kralja Petra na evropskih dvorih.

Iz Beleggrada javljajo, da je verjetno, da se bodo vže v kratkem časa vršila poga-janja radi obiska kralja Petra v Petrogradu, na Dunaju in v Rimu. Kralj je bil v začetku odločil, da tri leta ne zapusti Srbije. Ker se pa sedaj poda v Sofijo, se zdi, da je spre-menil svoj načrt. Zato menijo merodajni krogi, da obišče v kratkem tudi omenjene dvore. To potovanje je pa odvisno od raz-voja dogodkov na skrajnem Vztoku, kajti kralj obišče najprvo Petrograd, potem še le Dunaj in Rim.

Drobne politične vesti.

Zasedanje šlezjskega de-žel-nega zbora je bilo minolo soboto zaključeno.

Mestne občinske volitve v Zagrebu. V kratkem se bodo vršile v Zagrebu nove volitve za mestno zastopstvo. Že sedaj se imenuje šest kandidatov za žu-panski stol. Med možmi, ki se imenujejo, sta tudi 2 opozicijskega. Eden njih je bil že za-graški župan. Med imenovanimi bi bila najsposobnejša dr. Miletč in Franjo Arnold. O poslednjem priznavamo to, da si je Ma-djaron. Dosedanji župan Mcšinski de Zagrab-vár, je popolnoma odigral svojo ulogo in ne prihaja niti v kombinacijo. On je padla veli-čina.

Postopanje »čistih« je zopet tako, da gre indirektno vladi na roko. Kajti če kdo noče niti čuti o kaki skupni akciji proti zis-temu, ta pomaga vzdrževati zistem!! In tega zistema v Zagrebu so že vsi počteni ljudje siti do grle.

Domače vesti.

Namestnik princ Hohenlohe. Včeraj predpoludne je sprejel nemestnik princ Hohen-lohe več dostojanstvenikov in deputacij med temi finančnega ravratelja Zimmermanna z gremijem finančnega ravnateljstva in pred-stojniki posameznih finančnih uradov in pred-sednika odvetniške komore dra. R chetti.

Istrski deželni zbor. Gosp. namestnik princ Hohenlohe se poda danes v Koper, da pozdravi istrski deželni zbor.

Odlikovanje naših umetnikov ozl-roma literatov. Kakor smo že včeraj spo-ročili, je bilo na umetniški razstavi v Belem-gradu odlikovanih mnogo jugoslovanskih umetnikov in literatov, a mej tudi več Slo-vencev. Mi se na tem odlikovanju raduemo tem bolj, ker smo bili dosedaj sijajni gdati le neumevanje, a celo tudi preziranje in za-smehovanje umetniškega stremljenja in ume-taikov samih. Se je peš tudi tu uveljavjal zoani stari rek: »Nemo propheta in patria«. V tujini, četudi med »okrvnmi brati je prišla do pripoznanja naša umetnost in tudi do zaslužene — materijalne nagrade. Bodimo odkritosrčni: tudi umetnik ne more živeti ob samih dejalih.

Posebno nas veseli, da je med odliko-vanci tudi literat Fran Govekar. Nj-govo prvo nastopanje na literarnem polju je pač naletelo na marsikakšen odpor, al kakor njegovo literarno delovanje v zadnji čas, je mož prebolel svojo nesravno »-turn-ud drang-periode« in sta se mu zbištrila nazor in okus. Vidimo ga povsodi na sodelovanju, in celo

tudi v ospredju, kjer se nudi prilika, da pokazamo pred svetom, da hočemo tudi mi Slovenci imeti primeren delež na vsobnem kulturnem delu. Videli smo Govekarja neumorno sodelujočega na pripravah za 1. umetniško razstavo v Ljubljani, potem v Zagrebu in sedaj v Beogradu. Odlikovanje je torej zaslužen v polni meri, na čemer mu od srca čestitamo.

Na Dunaju, v Trstu in v Ljubljani.
Pod tem naslovom piše praska »Politik«: O izvajanjih vladnega zastopnika na razpravi na državnem sodišču o pritožbi dunajskih Člov, je napisala »Edinost« nekoliko prav veljavnih pripomenj o jezikovni praksi, ki tako hitro le za par tisoč nemških priseljencev in nestalo živčih po slov. mestih ustanovlja nemške ljudske in meščanske šole. V Trstu tvorijo Slovenci element, ki je gotovo že stoletja tam naseljen, s stalnimi bivališči, ali do sedaj si niso mogli priboriti ni ene slovenske šole in država noče siliti občine v vršenje dolžnosti. Za fluktuirajoče nemške elemente vzdržuje država dve srednji, tri ljudske in meščanske šole, kjer si je vzdrževanje ljudskih in meščanskih šol po zakonu stvar dežel in občin in uporabljanje državnega denarja v to svrhu proti zakonu. V zvezi izvajanj vladnega zastopnika so Nemci na Kranjskem le v Kočevju stalno naseljeni. V Ljubljani pa nikakor ne! Ali vzlic temu je bila občina ljubljanska direktno in brezovnim potom prisiljena v snovanje nemških šol. Ali veljajo v Trstu in v Ljubljani drugi državni temeljni zakoni, negleli na Dunju?!

Plijuvalniki po uradih in javnih lokalih. S Krasa smo prejeli: Navada je, da po krčmah in raznih javnih lokalih nastavlja posode (pljuvalnike), napolnjene navadnim peskom, ali pepelom, zemljo in celo žagancem. V takih posodah se nabira vse polne nesnage, kar gotovo ni prijetno človeškemu žledu in je — to pa je glavno — zelo škodljivo človeškemu zdravju.

Iz zdravstvenih ozirov bi bilo torej priporočati, da se pljuvalniki po javnih lokalih polnijo peskom, katerim pa je primešati 2/3 živega vapna, ker tako vapno ima to lastnost, da uničuje glivice, bacile itd. In potem je tudi do dobro, da se živo vapno dobiva povsodi in prav po ceni. Izlasti pa pri nar.

Ženski podružnici družbe sv. Cirila in Metoda v Trstu je pristopila kot nova udinja gospa Karla Hočvar.

Nej bi našla mnogo posnemovalk osobito sedaj, ko se je število udinj skrčilo, t. j. preselilo umilo itd.

Akad. tehn. društvo »Tabor« v Gradcu si je na svojem ustnovnem občnem zboru 16. novembra 1904. izvolilo za zimski tečaj sledeči odbor:

Predsednik: g. Ivan Ozmeč, can. phil., podpredsednik: g. Kristijan Pertot, stud. teh., tajnik: g. Ivan Prekoršev, stud. phil., blagajnik: g. Viktor Turšek, stud. teh., knjižničar: g. Janko Bratina, stud. phil., gospodar: g. Zilavko Mortl, stud. phil. Odbor. namestniki: g. Janko Leskovec, stud. iur. in g. Rudolf Kavčič, stud. teh.

Slov. kat. akad. društvo »Zarja« v Gradcu si je izvolilo na I. rednem občnem zboru v zimskem tečaju 1904/1905. sledeči odbor:

Predsednik: cand. iur. Lovro Pogačnik, podpredsednik: phil. Val. Rožič, tajnik: phil. Fr. Kotnik, blagajnik: phil. K. Dermastir, Gospodar: cand. phil. J. Količič.

Poskus umora in samomora. Včeraj popoldne ob 4. uri se je vršil v restavraciji »All' Abbonanza« v ulici del Torrente grozen prizor, ki pa k sreči ni imel neposredno zlih posledic.

Povemo najprej, kolikor je mogel pozvedeti naš poročevalec o vsej stvari. 39-letni Vincencij Basileo, mehanik monteur v »Tržaškem tehničnem zavodu« in njegova soproga 35 letna Emilija, nista mogla nikakor mrao živeti zakonsko življenje. Vrok temu je bila sicer mešana ljubosumnost, ki pa — kakor pravijo — je bila popolnoma opravičena. Pripoveduje se, da je Emilija večkrat grešila proti zakonski zvestobi. No, mož ni imel pravih, tehtnih dokazov, o teh pregreških. Ker je pa bilo njiju življenje neznožno sta bila ednim potom ločena. Ne vemo pa še za gotovo, je li to ločenje zahteval on, ali ona. Znano nam je le, da sta bila ločena že tri mesece. On je stanoval v ulici Sam G a cemo in Monte št. 22, a ona v zagati del Moro št. 8.

Včeraj popoldne je torej on prišel v gostilno »All' Abbonanza« ter si poklical vrček piva. Na to je pa poslal nekoga, naj gre k njegovi soprogi Emiliji in jo povabi, naj pride k njemu. Pol ure pozneje je Emilija res prišla. Ne vemo, koliko časa je bila pri njem in kaj sta govorila Vemo pa, da je mož hkratu skočil po koncu, vzel iz žepa revolver ter iz istega ustrelil na svojo soprogo Emilijo, merivši naravnost v prsa. Z groznim krikom se je Emilija zgrudila na tla, a on je obrnil revolver proti sebi, naslonil revolverjevo cev na desno senco ter izstrelil. Videč pa, da se s prvim strelom ni usmrtil, je dvignil revolver enkrat ter hotel zopet izprožiti, a v isti trenutek je prišlo naskar ter ga vdrl po čelo roki. Vendar je pa revolver izprožil in kroglica je ranila Vincenca v dlan leve roke.

Poklicali so telefoničnim potom zdravnika se zdravniške postaje, ki je konstatoval, da niso Vincencijeve rane posebno težke in nevarne, dočim je bila Emilija ležala lahko opraskana na levi strani prs: kroglica je bila namreč zavila v stran, jo malo opraskala ter potem ostala v nedrhi za srajco. Njega so odnesli v bolnišnico, kjer je bil sprejet v X. kirurški oddelku a ona je šla sama na svoje stanovanje. Pozneje sta prišla k Vincenciju policijski kancelist Funderle in redarstveni nadzornik Tomšič. Funderle je vzel na zapisnik Vincencijevo izjavo ter ga potem proglasil aretovanim ter mu postavil k postelji stražarja.

Pripoveduje se, da je Vincencij danes zvedel o novem Emilijinem pregrešku. — Ljubosumnost da ga je privedla do tega zločina.

Mesto v Ameriko, v ulico Tigor. Sinoči, ob 6. uri, je policijski oficijal Schabl opazoval na kolodvoru južne železnice večje število izseljencev iz Istre in Dalmacije, ki so odhajali v Ameriko. Pregledoval jim je potne liste. No, med njimi je našel nekega izseljenca, ki se je izdajal za Simona Matešiča, iz Milega Ločinja. V potnem listu je bilo pisano, da je Matešič rojen 1. 1868, tako da bi bil sedaj star 36 let. A oni izseljenec je izgledal mnogo mlajši. Pogledavši še natančneje, je oficijal Schabl opazil, da tudi popis osebe v potnem listu, ne odgovarja v podrobnostih zunanostim onega izseljenca: barva las in oči je bila druga na izseljenca nego je bila opisana v potnem listu. Povabil ga je torej v svoj urad in ga začel tam izpraševati. No, po kratkem obotavljanju, je oni povedal, da je on Stefan Lulič, rojen 1. 1876., doma iz Malega Ločinja, a potni list da je njegovega avsa Simona Matešiča.

Pri njemu so našli 70 kron našega denarja in 25 ameriških dolarjev v zlatu. Oficijal Schabl je vzel ta denar v shrambo, potem pa odpelal Stefana Luliča v spremstvu redarja v ulico Tigor.

Po dveh mesecih. Čitatelji se gotovo še spominjajo o onej defraudaciji Friderika Calligaris in Rudolfa Marmoglija na škodo gospej (matere in hčere) Lorenzetti. Calligaris, ki je bil pisar pri odvjetniku dru. Sandrinelli, in Marmoglija, ki je bil uradnik na uradu zemljiške knjige, sta poneverila na škodo omenjenih gospej svoto 247.000 K ter potem pobegnili na otok Krk.

Včeraj se je pa Marmoglija predstavil na redarstveni stražnici v ulici Tigor, od kjer so ga spremili k preiskovalnemu sodniku dru. Krammerju. Ta ga je zaslusal ter ga dal potem odvodu v zapor.

Kdo je izgubil prstan? Finančni nadzornik Pavel Oman je našel včeraj nastarej opasniki cesti v Škorklji zlat poročni prstan t r ga takoj izročil policijskemu oficijalu Schabl-u ta poslednji je pa oddal izročeni mu prstan na policijsko ravnateljstvo, kjer ga bo lastnik lahko vdebil nazaj.

Trgovina.
Borzna poročila dne 24. oktobra.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.06 — 19.08 —, angleške live K — do —, London kratak termin K 239.20 — 239.60 Francija K 95.15 — 95.40, Italija K 95.15 — 95.40 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50 — 117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.80 — 100.15, ogrska krona renta K 97.90 — 98.10, italijanska renta K 102.75 — 102.95, kreditne akcije K 668. — — 670. — državne železnice K 650. — — 653. —, Lombardi K 85. — — 87. —, Lloydove akcije K 720. — — 730. — Srečke: Tisa K 325. — — 329. —, Kredit K 482. — do 492. —, Bodenkredit 1880 K 309. — 319. —, Bodenkredit 1889 K 299. — 309. —, Turške K 131. — do 133. — Srečke — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popold.
v soboto danes
Državni dolg v papirju 100.30 100.35
v srebru 119.25 100.35
Avstrijska renta v zlatu 119.75 119.75

Avst. investicijska renta 3 1/2 %	99.90	99.90
Ogrska renta v zlatu 4 %	91.35	91.35
— v kronah 4 %	119. —	118.95
— renta 3 1/2 %	97.95	97.95
Akcije nacionalne banke	1638. —	1638. —
Kreditne akcije	669.75	668. —
London, 10 Lstr.	239.25	239.15
100 državnih mark	117.55	117.52 1/2
20 mark	23.51	23.51
20 frankov	19.07	19.07
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesaraki cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.
Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.07
5 % italijanska renta —, španaki exterior 87.45
akcije otomanske banke 592. —

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice
705. — Lombardi — unificirana turška renta 86.25
menjnice na London 251. —, avstrijska zlata ren-
101. — ogrska 4 % zlata renta 101.50 Landerbar-
— turške srečke 126.25, parizka banka 12.62,
italijanske meridionalne akcije —, akcije R o
Tinto 14.77. Mlačna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2
Lombardi 3 1/2 srebro 25 1/2, španska renta 86 1/2, ita-
lijanska renta 103 1/2, tržni diskont, 2 1/2, menjice n-
Dunaju — dohodki banke — izplačila banke
— V priiskovanju.

Tržna poročila 24. oktobra.
Budimpešta Pšenica za oktober 10.02 do
10.03; za april 10.33 do 10.34 Rž za oktober 7.50
do 7.55; za april 7.85 do 7.86 Oves za okt. 6.90
do 6.91; za april 7.20 do 7.21 Koruza za oktober
— do —, za maj 7.33 do 7.34.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje
slabotno, mrtvo. Prodaja več tisoč met. stotov., za
10 do 15 stot. znižanja. Rž za 7 1/2, a koruza za 5
do 10 st. znižanja. Vreme: oblačno.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good av-
rage za tek. mesec po 50 kg 44. — frk, za dec.
44.50.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče
dobave, vzdržano, 10 in 15 st. znižanja.

Hamburg. (Sklep.) Kava Santos go d
average za september 36 1/2, za dec. 36. —, za marec
36 1/2, za maj 37 1/2, mirno. — Kava Rio navadna
loco 36—39, navadna realna 40—41, navadna dohr-
42—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za oktober 21.85
za dec. 22. —, za marec 22.40, za maj 22.65, za
julij 22.80, za sept. 22.25. Mirno. — Vreme:
dež.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, prompt-
K 66.50 do 68.00, za september K — do —, za
marec-avg. 66.50 do 68. —, Concassé in Melapile
promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —
—, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 10 1/2 Sh.
Java 12.3 Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.75, rž z
nov. 15.70, za november-februar 16. —, za janua-
var-april 16.60 (mirno). — Pšenica za tekoči me-
sec 23.35 za nov. 23.50, za november-februar
23.85 za januar-april 24.50 (mirno). Moka za te-
koči mesec 30.90 za nov. 31. —, za nov.-februar
31.35, za januar-april 32.15 (mirno). — Repično
olje za tekoči mesec 45.50, za november 45.50,
za nov.-december 45.75 za januar-april 45.50
(mirno). Spirit za tekoči mesec 44. —, za nov. 42.5
za januar-april 41.75 za maj-avgust 41.50
(mirno). Sladkor surov 88° usn nov 25 1/2, — 29. —
(mirno), beč za tekoči mesec 31 1/2, za nov. 32. —
za jan.-april 32 1/2, za marec-junij 33 1/2 (mirno) ra-
finirar 63—65 1/2. Vreme: lepo.

„Škrat“
je izšel
v soboto, dne 22. oktobra t. l.

ter prinaša poleg raznovrstnega berila tudi
mnogo lepih podob, med drugimi: »Dr.
Körber in zatvoritev deželnih zbo-
rov«, »Viharno vreme na jugu«, »Mar-
šal Ojama pred Mikadom« itd.

Kupujte pridno »ŠKRATA« ki velja le
10 stotink.

Sprejemajo se vsakovrstna dela in po-
sebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko.
Tovarna pohištva
— RAFAEL ITALIA —
Velikansko skladišče in razstava
pohištva in tapetarij
— TRST —
ulica Malcanton šte. 1
po zelo nizkih cenah.

Serravallo-vo železnato kina vino
za bolehe otroke in rekonvalescente.
Provzroča voljo do jedi, utrjuje želodec
in ojačuje organizem.
Priporočeno od najslovečih zdravnikov v vseh
slučajih, kadar je treba se po bolezni ojačiti.
Odlikovano s 16 kolajnami na raznih razstavah in z nad 3000
zdravniškimi spričevali.
I. SERRAVALLO
— Trst. —

Dvorana za sodne dražbe
v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure samo ob delavnikih od 8. do 12. predp.
in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:
ki se višijo danes:
Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno
ali pa v posameznih kosih so: barvan saten,
batist, perkal, fuštanj, plašči za gospe, sukno
za moške obleke, volneno blago za ženske
obleke, modereci, preproge, srajce za moške in
ženske, spodnje hlače, pogrinjala za postelje
itd. itd.

trstian okus kave dosežete s primestanjem
Vydrove žitne kave
POSKUSITE SI! Vaprek dragovojnosti.
Polna 5 kg. pošilka 4 K. 50 h franco.
„DOMACI PRIJATELJ“
vsem odličnim kavam posloj mešanica.
Vydrua lidarna filne kave Praga-1711.

Dr. Kristin Krstulović
specijalist
za otroške bolezni in ortopedije
Ordinuje od 10 1/2 do 11 1/2 predp. in
od 3. ure do 5. popoldne
v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).
Za uboge brezplačno vsaki dan razven nedelj in
praznikov od 12. do 1. pop.
Piazza Cavana r I. n.

M. U. Dr. Ant. Záhorský
ulica Torre Bianca Stev. 8
priporoča svojo pomoč na porodih, abortih
in vseh ženskih boleznih.
Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.
Telefon št. 1384.

Otvoritev gostilne

Podpisana vsjam si javiti slavnemu
občinstvu, da odprem svojo

gostilno
v soboto dne 29. t. m.
Via Geppa st. 10
Marija vd. Čokelj.

M. GAL Trst, Corso 4

LASTNA SPECIJALNA DELAVNICA
za zdravlilne pasove, trebušne preveze,
elastične nogovice in modre, ortopedični
aparati, aparati za vzravnavanje života.
pasovi za popek, sponzorci
Naročbe se izvrše po meri.
PREDMETI ZA BOLNIKE.
Največa solidnost.

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A
(v lastni hiši.)
ZALOGA:
Piazza Rosario (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nikake konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi
po posebnih načrtih.
Ilustrovan cenik brezplačno in franko

...sloveskega ...
...ugodnimi pogoji, ko ...
...zavarovalnica. Zlasti ...
...zavarovanje na doživetje in ...
...z manjšimi se vplačili.
...član ima po preteku petih let ...
...pravo do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond 29.217.694.46 K Izplačane odškodnine: 79.324.623.17 K
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
VSA POJASNILA DAJE:
Generalni zastop v Ljubljani, čigar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder pošljuje.
Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obecnokoristne namene.

MALA OZNANILA

Karlo Schönberger
TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica
Naročbe in plačila po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Čevljarnica
Iv. Lekan
TRST ul. Glinja 7 (p. ljud. vrst)
izvršuje točno in elegantno vsako vrsto obuvanja za gospo, gospode in otroke. Specijaliteta: obuvanje za defektne noge; obuvanje po kopitih rač. modela.

Podpisani priporoča svojo
NOVO PEKARNO
IN SLADČIKARNO
pri Sv. Jakobu
ul. S. Jakoba 12 (vzrova št. 1016).
Vedno svež kruh. Posiljanje na dom. Sprejema naročila in domači kruh v pecivo. Pistežba točna.
Benedikt Suban

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča svojo zalogo oglja, drva, premaga in druge razne kurjave ter petrolej. Posiljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (obd. ulica Cavanzen 31).

Jvan Jančar
teh. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvršuje popolno zobovje iz kanečkan ali zlata po francoskem sestavu. Po-prave v 2 urah.
Cene zmerno.
Sprejema od 8-6 pop.

V novi prodajalnici jestvin in kolonijal Petra Peternei v ulici Gulinja št. 76 je dobili vsakovrstne jestvine (kokoš, kava, riž, testenine (napeljske), šunkor, turščina in belo meso, naravno maslo, svinje, mleko, jedilno olje prve vrste po 36 novč.)
Blago vedno sveže.

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporoča svojo zalogo oglja in drv, ki je vedno preskrbljena z najboljšim kranjskim blagom. Prodaja na debelo in drobno.
Posiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

Josip Talamini
TRST - ul. della Pietà 13 (dvorišče)
Zaloga istrskega in dal-matinskega vina, mar-sale, vermuta in najfin. refoska v botiljkah.
Dostavljanje na dom

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema popravila, kupuje zlato, srebrno in juvelje. Popravlja ure na jamstvo.

Iščo se **kolarski delavec**. Več se izve v „Nar. Domu“ Sv. Ivan pri Trstu.

Lastnik: **Kehar Peter**
in družina
naročbe po meri na debelo in drobno.
tudi sprejema popravila in tiskanje
na moske, zvezne in otroke
25. Kjer vidiš obuvanje
Svečeno in v n. Ribarje
Svečeno in v n. Ribarje
Svečeno in v n. Ribarje

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

„Hôtel Balkan“ - Trst
Piazza della Caserma (Narodni Dom)
3 minute od južnega kolodvora in poleg pešte s 60 moderno opremljenimi sobami.
Restavracija — Dunajska kuhinja — Kavarna
Za goste hotela posebna restavracija v I. nadstr.
Električna razsvetljava.
Dvigalo. — Shajališče ptujcev — Kopališča

Otvorilo se je velikansko skladišče
ALL'UNIVERSO
Trg Carlo Goldoni 1.
Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in obleke za moške, dečke in otroke.
Veliki dohodi blaga iz tu in izozemskih tovarn. — Naročbe po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene.

Med. univ. Dr. Živko Lapajne
em. el. operateur
c. kr. vsenč. češke kirurške klinike prof. dr. KARLA MAYELA v Pragi
najljubljeneje naznanjam sl. občinstvu, da sem se nastanil v Trstu in izvršujem zdravniško prakso
kot praktični zdravnik in specialist za kirurška obolenja
Manjše operacije izvršujem brez bolečin v svojem stanovanju.
Za uboge brezplačno.
Sl. rodbinam se priporočam kot hišni zdravnik.
Ordinacija: 3-4
TRST, ulica sv. Spiridijona 10, I. n. (nasproti pravoslavne cerkve).

Dr. med. univ. JERNEJ DEMŠAR
se je povrnil po dveletni specijelni izobrazbi v dunajski občni bolnišnici (na oddelkih prof. Riehla, Neuman-a, Langa) in na polikliniki (na oddelku prof. v. Frisch-a)
v Ljubljano
ter prične ordinirati kot
specijalist v kožnih in spolnih boleznih
začetkom novembra
Ljubljana - Prešernove ulice - Ljubljana
Mestna hranilnica II. nadstr.

INDRA TEA
najboljši in najfinjši čaj sveta!
Zmes najfinjših in najmočnejših kineskih, cejlojskih in indijskih čajev. Se vdobiva v boljših prodajalnicah jestvin, delikates in drogerijah.
Indra Tea Imp. Comp. Trst.

Anton Skerl
mehanik
Piazza de le Legna 10. (hiša Caccia).
Gramofoni, fonografi, plošče in cilindri za godbo v velikem izboru.
Internacionalna godba in petje
Vse po cenah, da se ni bati konkurence.
Specijaliteta:
Priprave za točenje piva.
NB. V olajšanju nakupovanja se prodajajo vsi predmeti tudi na mesečne obroke.

Zlatar Dragotin Vekjet
(C. Vecchiet).
TRST. — Corso št. 47. — TRST.
Priporoča svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatanine, srebrnine in žepnih ur
Sprejema vsakovrstne popravila zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.
Kupuje staro zlato in srebro.
Cene zmerno

Zaročenci!
Kupujte vaše pohištvo v dobroznani pohištva, manufaktur in tapetarij tvrdke
Jvanka Doreghini
ulica Madonnina št. 8.
Jamči se za solidnost in trpežnost blaga.
absolutno konkurenčne cene.

M. SALARINI
v ulici Ponte della Fabbra št. 2.
(Vogal ul. Torrente).
Prva zaloga izgotovljenih oblek za moške, dečke, Jope črne in barvane v velikem izboru ee od satena in platna, kostumi siveni platneni za otroke. Velik izbor snovij za obleke po meri, ki se izgotove v lastnej krojačnici; 600 oblek po K 10 za moške, 400 po K 8 za dečke. Zaloga je vedno obložena z izdelki najboljših tovarov Češke, Kormina in Cervinjana.

PODRUŽNICA:
„ALLA CITTA DI LONDRA“
ul. Poste nuove št. 5. (vogal ul. Torre bianca)

„SANUS“
novi higijenični zobotrebnički
disinfektirani parfemirani
zaprošen patent
se prodajajo povsod.
C. COMINI, Trst Barriera 28

Oglas
Podpisani uljudno naznanja spoštovanemu sl. občinstvu, da je z današnjim dnem zopet otvoril znano pogrebno podjetje. — Medtem, ko se priporoča p. n. sl. občinstvu pod geslom »svoji k svojim«, naznanja, da se nahaja pisarna za vsprejemanje pogrebcev na trgu Goldoni (lesni trg) št. 4. Udani
Aljoz Mojčič
lastnik „Novega trž. pogrebne podjetja“.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih obveznic, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
vsemogoča izdaja k vsakemu izrekanju.
Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje
izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.
Daje prodajne v vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni izgubi
Vinkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Bakompt in inkasno mesto
Borova narodila.
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge d dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.